

JUDr. Petr Čech, Ph.D., LL.M.
katedra obchodního práva
PF UK

Posudek k diplomové práci Ivany Hoštičkové na téma
„Česká a evropská úprava Garančního fondu obchodníků s cennými papíry“

Rozsah práce: 69 stran

Datum odevzdání práce: 20. listopadu 2013

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomantka zvolila téma, s nímž se tuzemská teorie i praxe potýká již více než deset let. Lze i konstatovat, že hlavní problémy prvních let účinnosti právní úpravy Garančního fondu obchodníků s cennými papíry v současnosti odezněly. Na aktuálnosti tak tématu dodává snad jen kontext rekodifikace a změny, jež přináší, dále průběžný vývoj judikatury a konečně úvahy o dalším vývoji unijního práva na tomto úseku. Zatímco posledně uvedený okruh aktuálních vstupů diplomantka v práci postihla, o zbytku totéž konstatovat vždy nelze.

2. Náročnost tématu (teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody)

Téma lze hodnotit jako středně náročné, především díky minimu dostupné literatury a dalších pramenů. Jeho náročnost rovněž zvyšuje fakt, že se pohybuje na pomezí několika právních disciplín (právo soukromé a veřejné, finanční a obchodní), ale i vědy ekonomické. Z textu je zřejmé, že diplomantka pronikla do odborných zdrojů, které v práci mapuje, i do problematiky, jíž se zabývala, a porozuměla jejímu systému, významu a původu. Práce je ovšem mimořádně popisná a faktografická. Prakticky pomíjí civilněprávní rozměr tématu, včetně souvislostí obchodněprávních. To nepokládám za správné.

3. Kritéria hodnocení práce

A. Splnění cíle práce

Diplomantka si vytkla cíl co nejkomplexněji přiblížit úpravu Garančního fondu obchodníků s cennými papíry v české a evropské úpravě. Takové komplexní pojednání se ale – dle mého mínění – nemůže obejít bez detailní analýzy souvislostí civilněprávních, včetně existující literatury a judikatury k nim. Nic takového práce nakonec nenabízí. V tomto směru tedy diplomantka, obávám se, vymezený cíl z podstatné části nenaplnila.

B. Samostatnost při zpracování tématu

Původnost předložené práce je evidentní. Nepochybuji o tom, že dílo je výsledkem diplomantčiny samostatné práce.

C. Logická stavba práce

Systematika práce je přehledná. Vzhledem k vývoji právní úpravy bych nicméně pokládal za vhodné začít práci analýzou unijního práva a teprve poté se zabývat genezí jeho promítnutí do práva českého, včetně výkladových a aplikačních nejasností, které tato transpozice vyvolala. Struktura diplomantčiny práce je opačná. Nejprve nás diplomantka seznamuje s milníky a problémy na cestě k transpozici směrnice do českého práva (kapitoly 1 až 3), aby teprve návazně pojednala o samotné směrnici a jejím dalším možném osudu (kapitola 4). Práci završuje pasáž o budoucnosti opět úpravy tuzemské (kapitola 5). Takový přístup mi nepřipadá logicky uspořádaný. Z hlediska systematiky rovněž nerozumím důvodu zařazení pasáže o fondu a směrnici o pojištění vkladů (kapitola 1.4.1), navíc do kapitoly 1, nazvané jako „Historie systému pro odškodnění investorů na území České republiky“.

D. Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací

Diplomantčina práce s dostupnými prameny má značné rezervy. Poznámkový aparát slouží diplomantce vesměs jen jako místo pro další faktografické odkazy, nikoliv k práci s odbornými prameny. Pokud jde o díla odborná, je výčet použité literatury žalostně úzký. Z tištěných pramenů zahrnuje pouhá tři díla zahraniční a žádné tuzemské. Diplomantka necituje ani jediný článek časopisecký. Přitom není pravdou, že by se k tématu žádné nepojily. To – dle mého názoru – neodpovídá nárokům na odborné dílo z oboru obchodního práva. Na několika místech se práce dalších pramenů obecně i dovolává, žádné konkrétní však neuvádí. Na str. 1 např. diplomantka tvrdí, že z celé řady ekonomických studií vyplývá, co je nečastějším důvodem selhání trhu. V poznámkovém aparátu však nezmiňuje ani jednu takovou studii. Podobně na str. 12 diplomantka konstatuje, že Garanční fond obchodníků s cennými papíry čelil „nelichotivým komentářům ohledně své funkčnosti“. Ani zde svá tvrzení neopírá o jedinou citaci z tehdejších pramenů.

E. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Ani hloubka provedené analýzy nedosahuje požadované úrovně. Práce vrší údaje faktografického rázu (často je i vícekrát opakuje) a až na výjimky rezignuje na seriózní právní analýzu. Diplomantka nepoukazuje ani na ty civilněprávní výkladové nejasnosti, které se v tuzemsku objevily a k nimž se dokonce pojí i několik rozhodnutí Nejvyššího soudu. Z nich diplomantka nakonec uvádí jediné; nijak blíže je přitom nerozebírá. Nepřibližuje ani jeho skutkové pozadí ani se dál nezamýšlí nad jeho právními závěry. Jen podává informaci o jeho existenci. To dle mého nestačí. Tím méně diplomantka formuluje vlastní stanoviska k předkládaným problémům ani se nepouští do odborné polemiky a samostatné právní argumentace, třeba i za pomoci zahraničních myšlenkových a inspiračních zdrojů.

F. Úprava práce (text, grafy, tabulky)

Formální úroveň práce je odpovídající, dílo je přehledně strukturováno do kapitol a podkapitol. Výhrady mám pouze k číslování jednotlivých kapitol a podkapitol. Za hlavním nadpisem zpravidla následuje text, který nespadá do žádné podkapitoly, a tedy i postrádá

vlastní číselné označení. Tak např. za nadpisem kapitoly 1 na str. 4 následuje několik odstavců úvodního výkladu. Teprve na str. 5 řadí diplomantka podkapitulu označenou jako 1.1. Není mi jasné, jak chápat předchozí text. Jako kapitolu 1.0?

G. Jazyková a stylistická úroveň

Jazyková i stylistická úroveň práce je dobrá. Slohové či gramatické chyby nebo překlapy se sice vyskytují, nejsou však četné. Místy nedostatečná je nicméně diplomatčina práce s odbornou terminologií. Diplomantka např. pojednává o „vstupu v platnost smlouvy o přistoupení České republiky do Evropské unie dne 1. května 2004“ (str. 7), o tom, že Garanční fond obchodníků s cennými papíry může získat prostředky „výpůjčkou“ (str. 54), jinde „půjčkou“ (str. 59 aj.). Atd. Nevhodné z jazykového hlediska je používání zkratk názvů právních předpisů (např. „ZISIF“) v textu, nejde-li o citaci jejich konkrétního ustanovení. Přitom na jiných místech diplomantka názvy právních předpisů rozepisuje, a to i v rámci takové citace konkrétního ustanovení.

4. Případná další vyjádření k práci

Z práce je patrná slabá orientace diplomantky v postavení Garančního fondu obchodníků s cennými papíry a v režimu úpravy aplikovatelné na něj. Na jedné straně diplomantka tvrdí, že jde o veřejnoprávní subjekt. Současně ale na členy jeho orgánů neváhá aplikovat soukromoprávní úpravu péče řádného hospodáře, dokonce ze zákona o obchodních korporacích. Jinde lze v práci číst, že „Právní subjektivita Garančního fondu je vázána na majetek nashromážděný prostřednictvím členských příspěvků do Garančního fondu.“ (vše na str. 12). Zmíněné teze jsou ale vnitřně rozporné. Nepřesné je též tvrzení o tom, že obsah směrnice musel být promítnut do českého práva až k datu jejího vstupu do EU (str. 4). Některé pasáže práce jsou také zmatené či přinejmenším matoucí. Na str. 58 např. diplomantka hovoří o „novele směrnice“ a (aniž by užívala kondicionál) kategoricky ohlašuje, co tato novela přináší. Na jiných místech práce však pojednává teprve o jejím návrhu. V seznamu použitých právních předpisů na str. 70 také diplomantka nesprávně pojednává o zákonu „č. 303/2012 Sb.“. Atd. Ve výčtu dílčích nedostatků by bylo možno pokračovat.

5. Přípomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Ocením, jestliže diplomantka poukáže na další klíčová tuzemská soudní rozhodnutí, která se v oblasti civilního práva pojí s Garančním fondem obchodníků s cennými papíry a s náhradami z něho. Také uvítám, přesvědčí-li komisi o své orientaci v novém civilním právu a změnách, jež v těchto oblastech přinese, včetně terminologických (viz též mé výhrady ad 3. G. výše). Dále očekávám, že diplomantka upřesní tvrzení vytýkaná ad 4. výše a obecně vysvětlí, co je typické pro subjekty veřejného, co naopak charakterizuje subjekty soukromého práva a do jaké míry se jejich úprava prolíná. Zajímalo by mne též, jaké typy závazků (soukromoprávní, nebo veřejnoprávní) se tvoří mezi Garančním fondem obchodníků s cennými papíry a zákazníky, kterým vznikne právo na náhradu z tohoto fondu. Ve světle nového práva ostatně bude dobré zamyslet se též nad pojmem „právní subjektivita“, jež diplomantka v práci použila (viz též ad 4. výše).

6. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě a navržený klasifikační stupeň

Vzhledem k uvedeným závěrům práci nepovažuji za zdařilou, zvláště mám-li ji hodnotit z pozic soukromého (obchodního) práva. Přesto ji pokládám za způsobilou obhajoby i obhajitelnou. Její konečné hodnocení však ponechávám závislým na průběhu této obhajoby.

V Praze dne 11. ledna 2014

JUDr. Petr Čech, Ph.D., LL.M.